

การวิเคราะห์กิจกรรมรับประกันคุณภาพการพยาบาล : การศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลราชวิถี

โดย

นางสุระพรรณ นนเมฤทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-553-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017321

117282809

AN ANALYSIS OF NURSING QUALITY ASSURANCE ACTIVITIES : A CASE STUDY,
RAJAVITHI HOSPITAL

Mrs. Surapan Panomrit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Nursing Administration Program

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-553-9

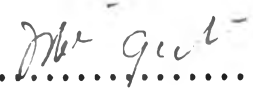
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์กิจกรรมรบกวนคุณภาพการพยาบาล : การศึกษา
เฉพาะกรณีโรงพยาบาลราชวิถี
โดย นาง สุระพรรณ พนมฤทธิ์
ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ

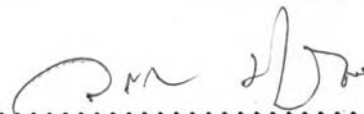
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุณชีไชติ)

สุระพรรณ พนมฤทธิ์ : การวิเคราะห์กิจกรรมรับประกันคุณภาพการพยาบาล : การศึกษา
เฉพาะกรณีโรงพยาบาลราชวิถี (AN ANALYSIS OF NURSING QUALITY ASSURANCE
ACTIVITIES : A CASE STUDY, RAJAVITHI HOSPITAL) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.
พวงรัตน์ บุญบุญรักษ์, 273 หน้า. ISBN 974-578-553-9

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์คุณภาพการปฏิบัติกิจกรรมรับประกัน
คุณภาพการพยาบาลและสังเคราะห์การรับประกันคุณภาพการพยาบาลของกิจกรรม 7 ประเภทที่ปฏิบัติโดย
พยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลราชวิถี คือ 1) กระบวนการพยาบาล 2) การมอบหมายงาน 3) การประชุม
ปรึกษาทางการพยาบาล 4) การตรวจสอบทางการพยาบาล 5) การเยี่ยมตรวจทางการพยาบาล
6) กลุ่มสร้างคุณภาพงาน และ 7) การรายงานรับเวร-ส่งเวร ตัวอย่างประชากรคือ บัณฑิตทางการ
พยาบาล คาร์เด็กซ์ ไบแรงงการให้ยา และไบคำสั่งการรักษาของแพทย์ สำหรับผู้ป่วย จำนวน 120 คน การ
มอบหมายงาน กิจกรรมการรายงานรับเวร-ส่งเวร และการเยี่ยมตรวจทางการพยาบาล จำนวน 48
กิจกรรม และเอกสารกลุ่มสร้างคุณภาพงาน 9 โครงการ เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์และแบบ
สังเกต 7 ชุด ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงและความตรงแล้ว มีความเที่ยงระหว่าง .80 - .97
วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ วิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียวและวิธีของสก็อต ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. คะแนนร้อยละของระดับคุณภาพของกิจกรรมรับประกันคุณภาพการพยาบาลของ
โรงพยาบาลราชวิถี อยู่ในระดับดีเลิศ คือ การเยี่ยมตรวจทางการพยาบาลและการรายงานรับเวร-ส่งเวร
อยู่ในระดับดีคือ กระบวนการพยาบาล การมอบหมายงานการพยาบาล การประชุมปรึกษาทางการ
พยาบาล และกลุ่มสร้างคุณภาพงาน อยู่ในระดับดี คือ การตรวจสอบทางการพยาบาล

2. ค่าคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของกิจกรรมรับประกันคุณภาพการพยาบาลทุกกิจกรรมที่ปฏิบัติในหอ
ผู้ป่วยอายุรกรรม ศัลยกรรม นรีเวชและสูติกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 โดยหอผู้ป่วยอายุรกรรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและหอผู้ป่วยศัลยกรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. การศึกษาระดับการรับประกันคุณภาพการพยาบาลในแต่ละลักษณะหอผู้ป่วยโดยใช้คะแนน
มาตรฐานที่ พบว่า หอผู้ป่วยอายุรกรรมมีการรับประกันคุณภาพการพยาบาลอยู่ในระดับดี หอผู้ป่วยศัลยกรรม
นรีเวชและสูติกรรม อยู่ในระดับปานกลาง

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต *สุระพรรณ พนมฤทธิ์*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *พวงรัตน์ บุญบุญรักษ์*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

SURAPAN PANOMRIT : AN ANALYSIS OF NURSING QUALITY ASSURANCE
ACTIVITIES: A CASE STUDY, RAJAVITHI HOSPITAL. THESIS ADVISOR:
ASSO.PROF. PUANGRAT EUNYANURAK, 273 PP. ISBN 974-578-553-9

This descriptive research aimed at analyzing of quality levels of the nursing quality assurance activities and at synthesizing of the nursing quality assurance activities practised by professional nurses in Rajavithi hospital which were nursing Process, Nursing Assignment, Nursing conference, Nursing, audit, nursing rounds, Quality Control Circles, and Change of Shift Report. The sample were nurses' notes, kardexes, medication reports, and medical orders of 120 patients; 48 sets of assignment documents, change of shift reports, nursing conference activity, and nursing rounds; and 9 quality control programs. Seven instruments for interviewing and observing activities were developed and tested for content validity and internal reliability which valued .80-.97. Statistical procedures used for analyzing data were percentage, arithmetic means, standard deviation, one way analysis of variance and Tukey's method. The major findings are as follows:

1. The percentages of quality assurance activities indicated an excellent quality level in nursing rounds and change of shift reports; a good quality level in nursing process, nursing assignment, nursing conference, and quality control programme; and a low quality level in nursing audit activity.

2. The arithmetic means of all quality assurance activities indicated statistical differences among different nursing units at .05 significant level and medical unit demonstrated the highest meanwhile the lowest was surgical unit.

3. The standard normalized T indicated that medical unit demonstrated a good level in nursing quality assurance meanwhile surgical, gynecological and obstetric units were at the middle level.

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์และความรู้จากการวิจัยมากมายหลายประการ งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จจุล่งลงได้ด้วยดี ด้วยความสนับสนุนกำลังใจ และคำแนะนำจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเอาใจใส่ของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณา ปุณณโชติ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนขอกราบขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์ ที่คอยช่วยเหลือ ให้ข้อคิด คำปรึกษาด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ผู้อำนวยการ ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลเลิศสิน และ โรงพยาบาลราชวิถี รวมทั้งพยาบาลวิชาชีพทุกท่าน ที่ช่วยเหลือในการให้ข้อมูลและให้การสัมภาษณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการกองงานวิทยาลัยพยาบาล ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลพะเยา ที่ให้ความอนุเคราะห์ลาศึกษาต่อ และคุณพรทิพย์ นนมฤทธิ์ คุณมานพ นนมฤทธิ์ ตลอดจนกองทุน คุณพ่อสุนทร-คุณแม่พลอย รัตนโกศล ที่ให้การสนับสนุนทุนทำวิจัย

พร้อมกันนี้ขอระลึกถึงพระคุณของบิดา-มารดา ผู้ล่วงลับไปแล้ว ครู อาจารย์ ตลอดจนกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่ให้ความห่วงใยและสนับสนุน ช่วยให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จจุล่งลงไปด้วยดี

สุระพรรณ นนมฤทธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการพยาบาล.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพบริการพยาบาล.....	17
โปรแกรมการประกันคุณภาพการพยาบาล.....	21
กิจกรรมรับประกันคุณภาพการพยาบาล.....	25
แนวคิดการประเมินผลการพยาบาล : การประกันคุณภาพการพยาบาล.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมรับประกันคุณภาพการพยาบาลบน หอผู้ป่วย.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	101
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	101
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	105

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 3 (ต่อ)	หน้า
การรวบรวมข้อมูล.....	112
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	114
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	119
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	146
สรุปผลการวิจัย.....	149
อภิปรายผลการวิจัย.....	155
ข้อเสนอแนะ.....	178
บรรณานุกรม.....	181
ภาคผนวก.....	194
ก. ตัวอย่างการคำนวณค่าสถิติ.....	194
ข. การคำนวณตัวอย่างประชากร.....	199
ค. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	201
ง. เครื่องมือวิจัยพร้อมคู่มือวิเคราะห์.....	203
ประวัติผู้เขียน.....	273

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ทักษะและเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการพยาบาล.....	33
2	แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรแยกตามลักษณะของผู้ป่วย.....	104
3	ค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับคุณภาพของการใช้กระบวนการพยาบาล จำแนกตามลักษณะของผู้ป่วย.....	122
4	ค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับคุณภาพของการประชุมปรึกษาทางการพยาบาล จำแนกตามลักษณะของผู้ป่วย.....	123
5	ค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับคุณภาพของการประชุมปรึกษาทางการพยาบาล จำแนกตามลักษณะของผู้ป่วย.....	125
6	ค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับคุณภาพของการตรวจสอบทางการพยาบาล จำแนกตามลักษณะของผู้ป่วย.....	127
7	ค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับคุณภาพของการเยี่ยมตรวจทางการพยาบาล จำแนกตามลักษณะของผู้ป่วย.....	129
8	ค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับคุณภาพของกลุ่มสร้างคุณภาพงาน จำแนกตาม ลักษณะของผู้ป่วย.....	131
9	ค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับคุณภาพของรายงานรับเวร-ส่งเวร จำแนก ตามลักษณะของผู้ป่วย.....	133
10	แสดงค่าคะแนนร้อยละและระดับคุณภาพกิจกรรมรับประกันคุณภาพ การพยาบาล จำแนกตามลักษณะของผู้ป่วยในโรงพยาบาลราชวิถี.....	135
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนคุณภาพกระบวนการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน 4 ลักษณะของผู้ป่วย.....	136
12	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามลักษณะของผู้ป่วย...	137
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนคุณภาพการประชุมปรึกษา ทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน 4 ลักษณะของผู้ป่วย..	138
14	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการประชุมปรึกษาทางการ พยาบาล จำแนกตามลักษณะของผู้ป่วย.....	138

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนคุณภาพของการตรวจสอบ ทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน 4 แผนกหอผู้ป่วย...	139
16	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของการตรวจสอบทางการ พยาบาล จำแนกตามลักษณะหอผู้ป่วย.....	140
17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนคุณภาพของการเยี่ยมตรวจ ทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน 4 ลักษณะหอผู้ป่วย..	141
18	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการเยี่ยมตรวจทางการ พยาบาล จำแนกตามลักษณะหอผู้ป่วย.....	141
19	ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนคุณภาพของรายงานรับเวร- ส่งเวรของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน 4 ลักษณะหอผู้ป่วย.....	142
20	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการรายงานรับเวร-ส่งเวร จำแนกตามลักษณะหอผู้ป่วย.....	143
21	แสดงจำนวนคะแนน T และระดับการประกันคุณภาพการพยาบาลของ กิจกรรมรับประกันคุณภาพการพยาบาล จำแนกตามลักษณะหอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลราชวิถี.....	145
22	จำนวนสถิติผู้ป่วยรับใหม่ และจำหน่าย ปี 2532 ของ 4 แผนกหอผู้ป่วย.	200

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงถึงแหล่งที่มาของมาตรฐานการพยาบาล.....	52
2	แสดงสายบังคับบัญชาของกรรมการประกันคุณภาพการพยาบาล.....	179